

29 665 Evaluatie Schipholbeleid

Nr. 565 Brief van de staatssecretaris van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juni 2025

Vandaag heeft de Rechtbank Den Haag uitspraak gedaan in de beroepen van Coöperatie Mobilisation for the Environment (MOB) en anderen tegen de natuurvergunning voor de exploitatie van Luchthaven Schiphol. Die natuurvergunning is op 26 september 2023 door mijn ambtsvoorganger, de (toenmalige) minister voor Natuur & Stikstof, aan Royal Schiphol Group N.V. verleend.

Voorts heeft de rechtbank vandaag uitspraak gedaan over het handhavingsverzoek dat MOB heeft ingediend toen er nog geen natuurvergunning was, en dat mijn ambtsvoorganger op 2 oktober 2023 (in bezwaar) heeft afgewezen.

Met deze brief informeer ik u over beide uitspraken.

Samenvatting uitspraken

De rechtbank oordeelt dat mijn ambtsvoorganger de bestaande rechten en de bijbehorende aantallen vliegtuigbewegingen van Schiphol correct in kaart heeft gebracht. Ook de stikstofneerslag die al plaatsvond op grond van deze bestaande rechten – op een klein onderdeel na – en in de situatie waarvoor de natuurvergunning is aangevraagd, is op de juiste wijze berekend.

De rechtbank heeft de natuurvergunning niettemin vernietigd. Reden hiervoor is dat de beroepsgronden die zien op het intern en extern salderen gegrond zijn verklaard. De rechtbank oordeelt – kort gezegd – dat in het bestreden besluit onvoldoende is gemotiveerd dat aan het additionaliteitsvereiste wordt voldaan. Dat houdt in dat moet worden aangetoond dat de stikstofruimte waarmee is gesaldeerd niet reeds nodig is voor natuurherstel. De rechtbank acht dit verklaarbaar omdat dit vereiste geldt sinds de uitspraken van de Raad van State van 18 december 2024. Het had

echter wel (alsnog) gedaan moeten worden. Dat het niet is gedaan, is een gebrek in het besluit.

Daarnaast is volgens de rechtbank ten aanzien van drie van de in totaal 25 natuurgebieden die in de passende beoordeling zijn betrokken, onvoldoende onderzoek gedaan naar de toename van geluidbelasting door vliegtuigen en de gevolgen daarvan voor diersoorten in die gebieden.

Deze uitspraak betekent dat ik een nieuw besluit op de aanvraag moet nemen en daarbij de overwegingen van de rechtbank in acht zal moeten nemen.

In de zaak van het handhavingsverzoek heeft de rechtbank het beroep tegen het besluit om af te zien van handhaving ongegrond verklaard. Ten tijde van de weigering om handhavend op te treden, gold er een natuurvergunning. Dat die nu is vernietigd, doet daar niet aan af.

De natuurvergunning voor Schiphol is met grote zorgvuldigheid voorbereid. We moeten de uitspraak eerst nog nader bestuderen en op basis daarvan besluit het kabinet over het al dan niet aantekenen van hoger beroep. Hoger beroep heeft echter geen schorsende werking. Een eventueel hoger beroep laat dus onverlet dat er voornamelijk een nieuw besluit moet komen met inachtneming van de overwegingen van de rechtbank. Hierover zal ik uiteraard ook in overleg treden met de Royal Schiphol Group N.V. als aanvrager van de natuurvergunning.

Totdat er een nieuw besluit op de vergunningaanvraag ligt, wordt Luchthaven Schiphol strikt genomen geëxploiteerd in strijd met de natuurvergunningplicht uit de Omgevingswet (voorheen Wet natuurbescherming). Bij een afweging om Schiphol naar aanleiding van de uitspraak mogelijk (gedeeltelijk) stil te leggen moeten alle belangen worden betrokken. Dat wil zeggen het natuurbelang versus het brede maatschappelijke en economische belang bij de luchthaven. Schiphol is een luchthaven van (inter)nationale betekenis. Het (gedeeltelijk) stilleggen zou daarom in proportionaliteit afgewogen moeten worden in verhouding met de daarmee te dienen belangen.

Ik zal uw Kamer zo spoedig mogelijk informeren over de verdere procedure naar aanleiding van deze uitspraken.

De staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J.F. Rummenie